

VERSLAG VERGADERING GECORO en MINA-raad 1 februari 2023

Aanwezig:

Effectieve leden GECORO: Paul Stryckers, Rhea Denissen, Pascal Mallien, Marlies Caeyers, Bruno Verhavert, Marcel Roosens, Patrick Duhayon

Plaatsvervangende leden GECORO: Gerda Van den Bleeken

Leden MINA-raad: Georgette Truyens, Ronny Van Soens, Raymond Van den Branden, Luc Schul, An Schellekens, Renée Grysolle

Verontschuldigd: Bruno Schouwenaers, Kirsten De Reu, Cynthia Van der Meiren, Reinout Caluwe

Schepen: Marc De Cordt

Vertegenwoordigers politieke fracties: Tom Sleeuwaut, Stan Meeusen, Roel Van Elsacker, Danny Van de Velde
Secretaris: Sam Van Pelt, Jan Koninx

1. Bespreking Beleidsplan Ruimte - provincie Antwerpen

Het Beleidsplan Ruimte - provincie Antwerpen bevat de visie op de ruimtelijke ontwikkeling in de provincie Antwerpen tot 2050. Het bestaat enerzijds uit de strategische visie voor de lange termijn en anderzijds uit een set van beleidskaders die op middellange termijn zorgen voor de uitvoering van die visie. De strategische visie vormt de basis van de beleidskaders en bevat onder meer 4 ruimtelijke principes:

1. zuinig ruimtegebruik (meer doen met dezelfde ruimte)
2. veerkracht (ruimte die tegen een stoot kan)
3. nabijheid en bereikbaarheid (ruimte en mobiliteit versterken elkaar)
4. eigenheid (open dialoog tussen lokale eigenheid en nieuwe maatschappelijke trends)

De 4 ruimtelijke principes worden vertaald in 7 strategieën. De strategieën gaan dieper in op specifieke thema's. Ze verwoorden de ambities die iedereen samen moet realiseren. Ze zijn - net zoals de ruimtelijke principes - de basis voor het provinciaal ruimtelijk beleid op lange termijn.

S1. offensieve open ruimte (natuur, landbouw, water en recreatie vormen een samenhangend en functioneel geheel)

S2. samenhangend ecologisch netwerk (onafgebroken netwerken doorheen open en bebouwde ruimte)

S3. van versnippering naar bundeling (meerwaarde door bundeling investeren in de open ruimte)

S4. ruimtelijke multimodale knopen (synergie tussen de uitbouw van ruimtelijke multimodale knopen en ruimtelijke ontwikkeling)

S5. sluitend locatiebeleid voor (hoog)dynamische functies (voorzieningen en bedrijven op strategische rendementslocaties)

S6. levendige kernen (aangenaam leven in een netwerk van kwaliteitsvolle dorps- en stadskernen)

S7. energietransitie (een fundamentele bijdrage van het ruimtelijk beleid aan de energietransitie)

Een set aan beleidskaders zorgt op middellange termijn voor de uitvoering van de strategische visie.

De beleidskaders focussen op de elementen waarop de provincie wil inzetten of waarin ze een rol kan spelen.

De beleidskaders zijn:

- beleidskader Levendige kernen
- beleidskader Sterke netwerken: ruimte en mobiliteit
- beleidskader Verdichten en ontlichten van de ruimte

Van 16 december 2022 tot en met 15 maart 2023 loopt het openbaar onderzoek van het ontwerp-Beleidsplan Ruimte en het ontwerp-plan-MER (MilieuEffectenRapport). Aan de leden van de GECORO en MINA-raad wordt om advies gevraagd.

Vragen / bemerkingen

- Het Beleidsplan Ruimte - provincie Antwerpen is de opvolger van het Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen (kortweg RSPA) van 2001. Er is echter in de strategische visie van het Beleidsplan Ruimte geen evaluatie gemaakt van deze periode, wat een gemiste kans is. Vragen die nu open blijven: Wat werd gerealiseerd? Wat niet? Waarom? Wat moet worden verder gezet, eventueel in aangepaste vorm?

- Qua methodiek van opmaak van het Beleidsplan Ruimte was het beter geweest om bottom-up te werken (bijvoorbeeld door een bevraging van inwoners) en met die resultaten aan de slag te gaan. Nu lijkt het alsof het Beleidsplan Ruimte al klaar is, en de inwoners nu pas input kunnen geven.

- In het beleidskader Levendige kernen wordt gesproken over verweefbare functies. Die verweefbaarheid van functies mag echter niet leiden tot hinder. Het beleidskader lijkt hier soms licht over te gaan. Zo wordt in het document het voorbeeld aangehaald van een houthandel in het midden van een dorp. Die houthandel moet echter regelmatig bevoorraad worden, wat kan leiden tot een mobiliteitsprobleem in de dorpskern.
 - Het ontbreekt het beleidsplan over een visie over bestaande en nieuwe autosnelwegen. Worden er nieuwe autosnelwegen aangelegd? Wat met de geluidsoverlast van bestaande autosnelwegen? Er zou meer aandacht moeten komen voor ecoducten (zoals in Nederland), minder wegen en minder verharding in het algemeen. Ontharding kan aangemoedigd worden met bijvoorbeeld subsidies.
 - Er moet ruimte worden voorzien voor hernieuwbare energie, zoals windmolens op bedrijventerreinen.
 - In het Beleidsplan Ruimte zijn geen wensbeelden geformuleerd over de natuur, waterlopen, ... binnen de provincie. Die ecosysteemdiensten zijn vaak (gemeente)grensoverschrijdende structuren waaraan de provincie als overkoepelende overheid meer aandacht moet geven. Momenteel is die visie niet-concreet, onduidelijk en vooral tekstueel uitgelegd. Een doorvertaling in de praktijk is aangewezen om gemeentelijke omgevingsambtenaren handvaten te geven om hiermee aan de slag te gaan.
 - Diezelfde bemerking wordt geformuleerd over de landbouw: wat valt er onder multifunctionele landbouw, wat met verpaarding, wat met para-agrarische bedrijven? In het Beleidsplan Ruimte wordt gesproken over regionale partnerschappen, maar concrete handvaten ontbreken.
 - Het streven naar verwevenheid moet kunnen waar mogelijk, maar een kritische blik op zonevreemde functies is noodzakelijk. Actieve landbouwers moeten voldoende ruimte behouden voor hun agrarische activiteiten, niet alleen nu maar ook in de toekomst.
 - De dichotomie tussen ruimtelijke ordening en natuur is nog steeds aanwezig. Er zijn reeds initiatieven lopende (zoals GroenRand), maar de kloof tussen beide domeinen is nog altijd duidelijk aanwezig.
 - Om het grondgebied van de provincie klimaatrobust te houden / te maken, moet nog meer worden ingezet worden op ondermeer waterbeheersing. Dat kan in natuurgebieden en / of agrarisch gebieden. Dat heeft natuurlijk gevolgen en kan voor belangenconflicten zorgen. Vraag wordt gesteld hoe alle belangengroepen zich hiermee kunnen verzoenen en hoe de provincie zich zal positioneren.
 - Vraag wordt gesteld in welke mate het Beleidsplan Ruimte overeenstemt met de visie van een Bouwmeesterscan.
 - In het Beleidsplan Ruimte wordt aangegeven welke onderdelen uit het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan (kortweg GRS) niet langer geldig zijn. Het onderdeel dat zou worden geschrapt in het GRS Zoersel heeft betrekking op bedrijvigheid, meer bepaald de ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein aansluitend aan het bedrijventerrein op het grondgebied van Malle. Dat onderdeel werd in het GRS Zoersel opgenomen omdat Zoersel in het RSPA werd geselecteerd als hoofddorp type III. Dat betekende dat Zoersel de mogelijkheid kreeg om een bijkomend lokaal bedrijventerrein te ontwikkelen (enkel voor herlokalisatie van zonevreemde bedrijven en / of historisch gegroeide bedrijven). Anderzijds wilde de gemeente een aantal minder gunstig gelegen KMO-zones (deel KMO-zone Kwikaard en Gestelbos) herbestemmen en die opgegeven oppervlakte aan bedrijfsruimte compenseren door de aanleg van een nieuw bedrijventerrein.
- Vanuit de GECORO en MINA-raad wordt aangegeven dat er momenteel geen beschikbaar bedrijventerrein in Zoersel aanwezig is. Het bedrijventerrein in de Kwikaard is volzet, net als het bedrijventerrein in Malle. Het is in de eerste plaats aangewezen om een meer efficiënte indeling van bestaande bedrijventerreinen na te streven in plaats van nieuwe bedrijventerreinen creëren, wat kadert binnen het principe van zuinig ruimtegebruik. Mocht het toch nodig zijn om een locatie voor een nieuw bedrijventerrein te voorzien voor bedrijven omwille van hun economische groei of hun niet-verweefbaarheid in een dorpskern, dan zal worden bekeken of de voorgestelde site (grenzend aan het bedrijventerrein van Malle) moet worden gehandhaafd. Eerder verwierp de GECORO het voorstel om in de onmiddellijke nabijheid van deze site een windturbine op te trekken, met name omdat hiermee een corridor tussen bestaande groene ruimten zou worden doorbroken.

2. Volgende veradering GECORO

De volgende vergadering van de GECORO wordt op een later tijdstip gecommuniceerd.